

ทัศนคติของประชาชนที่มีต่อผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนที่อาศัยใกล้กันย่านรามคำแหง
The People's Attitude towards the Red-Whiskered Bulbul Caretakers
Living near Ramkhamhaeng Zone

พันตำรวจโท พิศาล พันธุ์วัฒนา

คณะตำรวจศาสตร์ โรงเรียนนายร้อยตำรวจ

โทร.081-905-6711 อีเมล: jodd0509@gmail.com

Pol.lt.col. Pitsarn Phanwattana

Faculty of Police Science, Royal Police Cadet Academy

บทคัดย่อ

การวิจัยนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษา 1) สภาพทั่วไปของคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของประชาชนที่พักอาศัยใกล้กันกับผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนย่านรามคำแหง และ 2) อิทธิพลของคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมที่มีต่อทัศนคติของประชาชนที่พักอาศัยใกล้กันกับผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนย่านรามคำแหง โดยใช้ระเบียบวิธีการวิจัย 2 แนวทาง ทั้งเชิงปริมาณและเชิงคุณภาพ การวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเก็บข้อมูลจากประชาชนผู้พักอาศัยใกล้บ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนจำนวน 84 ราย วิเคราะห์ข้อมูลด้วยสถิติพรรณนา เทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง ส่วนการวิจัยเชิงคุณภาพเก็บข้อมูลด้วยการสัมภาษณ์เจาะลึกรวมทั้งใช้การสังเกตพฤติกรรมของประชาชนผู้พักอาศัยใกล้บ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขน ผลการวิจัยคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวกับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 51 - 65 ปี มีสถานภาพสมรส สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ทำงานภาคเอกชน เป็นคนพื้นเพย่านราม คำแหงที่อาศัยอยู่มากกว่า 5 ปี ที่บ้านได้ยวร่วมกับสมาชิก 2 - 4 คน ส่วนข้อค้นพบที่ได้เพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 พบว่า สภาพแวดล้อมมีความสำคัญ ร้อยละ 18 ต่อทัศนคติของประชาชนที่อาศัยละแวกเดียวกับผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขน

คำสำคัญ: ทัศนคติ ประชาชนผู้อาศัยใกล้ผู้เลี้ยงนก นกปรอดหัวโขน

Abstract

The purposes of this research were to study; 1) generality of personal attribute of people to the nearly of people's care red-whiskered bulbul to living at Ramkhamhaeng and 2) the influence personal attribute, environment and safety involvement on attitude of people to the nearly of people's care red-whiskered bulbul to living at Ramkhamhaeng. The study was conducted by applying 2 research

methodologies, both quantitative & qualitative. quantitative approach, questionnaire were used to collect data from 84 of red - whiskered bulbul's caretakers. The data was analyzed, using descriptive statistics, path analysis. To the qualitative approach, in-depth interview was conducted with the person to red-whiskered bulbul caretakers and used to observed behavior. The results indicated that generality of personal attribute of people to red-whiskered bulbul caretakers to living at Ramkhamhaeng were men, age 51 - 65 years old, married, held bachelor degree, working in private actore and stay at home with 2 – 4 persons. And the finding for objective in the second study was frond that the environment was affected attitude people and had to direct influence for red-whiskered bulbul caretakers living around at Ramkhamhaeng zone.

Keywords: Attitude, The people to the nearly of people's care, Red - Whiskered Bulbul

บทนำ

การเลี้ยงสัตว์ของมนุษย์มีมากกว่า 9,000 ปี จากเดิมที่มนุษย์ล่าสัตว์แล้วฆ่าเพื่อบริโภคเปลี่ยนเป็นล่าสัตว์แล้วขังสัตว์รวมกันไว้ระยะหนึ่งประชากรสัตว์ก็เพิ่มขึ้น มนุษย์ไม่ต้องออกล่าอันเป็นที่มาของการเลี้ยงสัตว์ของมนุษย์ ซึ่งสัตว์ที่มนุษย์เลี้ยงพัฒนาจากเพื่อบริโภคเป็นบริโภคควบคู่การใช้งานและเป็นสัตว์เลี้ยงที่อยู่คู่บ้านของมนุษย์ดังปัจจุบัน (กลุ่มวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ กองบำรุงพันธุ์สัตว์, 2552: 12) สัตว์ที่มนุษย์เลี้ยงคู่บ้านมีหลากหลายประเภทซึ่งนกเป็นหนึ่งในจำนวนสัตว์ที่มนุษย์นิยมเลี้ยง และในประเทศไทยนกปรอดหัวโขนเป็นนกชนิดหนึ่งที่ประชาชนนิยมเลี้ยง บ้างเลี้ยง ไว้เพื่อฟังเสียงร้องที่บ้าน บ้างเลี้ยงเพื่อประกวดแข่งขัน บ้างเลี้ยงเพื่อเพาะ พันธุ์ในเชิงธุรกิจหรือเหตุอื่นใด (พิชศาล พันธุ์วัฒนา, 2557: ออนไลน์) ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนที่แต่เดิมเป็นที่นิยมของคนทางภาคใต้แพร่หลายจนปัจจุบันความนิยมนี้มีทั่วทั้งประเทศซึ่งรวมถึงกรุงเทพมหานครทั้ง ๆ ที่นกชนิดนี้เป็นสัตว์คุ้มครอง ผู้เลี้ยงต้องมีใบอนุญาตที่ออกโดยหน่วยงานทางราชการ (ราชกิจจานุเบกษา, 2546: 11)

ย่านรามคำแหงเป็นพื้นที่หนึ่งของกรุงเทพมหานครที่มีผู้นิยมเลี้ยงนกปรอดหัวโขนมาก ผู้เลี้ยงมีทั้งคนพื้นเพหรือคนท้องถิ่น คนต่างถิ่นที่เข้ามาพักอาศัยย่านรามคำแหงโดยเฉพาะอย่างยิ่งคนภาคใต้ที่ขึ้นมาอาศัยอยู่ย่านนี้เพื่อศึกษาหรือทำงาน คนเหล่านี้โดยมากพักอาศัยชุมชนตามหอพักอพาร์ทเมนท์ คอนโดหรือบ้านเช่า (สำนักงานสถิติแห่งชาติ, 2559) ซึ่งเป็นที่ประจักษ์ชัดว่าเมื่อเดินทางเข้าสู่ชุมชนในย่านนี้มักจะพบผู้เลี้ยงแขวนกรงนกปรอดหัวโขนตามที่แตกต่างกัน ทั่วมากมาย รวมถึงราวซอมนก ราวแขวนนกที่พบเห็นได้กระจัดกระจายในชุมชนย่านรามคำแหง โดยคนที่เลี้ยงส่วนใหญ่เป็นคนพื้นเพจากภาคใต้ที่เข้ามาอาศัยในย่านนี้รวมถึงคนพื้นเพในย่านนี้ ซึ่งแนวโน้มการเลี้ยงนกของคนกลุ่มนี้โดยเฉพาะอย่างยิ่งกลุ่มคนภาคใต้นั้นไม่มีท่าทีจะลดน้อยลงแต่อย่างใด เนื่องจากจะมีกลุ่มคน

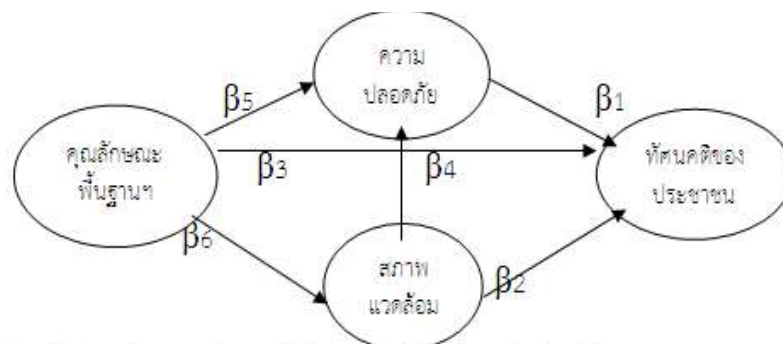
ทางภาคใต้ที่จะเข้าอาศัยย่านนี้ทดแทนกลุ่มเดิมที่อาจสำเร็จการศึกษาหรือเหตุผลอื่นใดที่ย้ายออกจากย่านนี้ ส่งผลให้จำนวนประชากรที่เลี้ยงนกในย่านนี้เกิดการเปลี่ยนแปลงไม่มากนัก ยังจัดเป็นย่านหนึ่งของกรุงเทพมหานครที่มีจำนวนผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนจำนวนมาก

แต่ถึงแม้ว่าจะมีผู้เลี้ยงนกในย่านนี้มากแต่หากเทียบจำนวนระหว่างผู้เลี้ยงกับประชากรที่พักอาศัยของย่านนี้ไม่อาจปฏิเสธได้ว่าเป็นเพียงแค่น้อยเท่านั้น ผู้วิจัยมีความสนใจว่าประชากรส่วนใหญ่ย่านรามคำแหงมีทัศนคติเช่นใดกับกลุ่มผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขน โดยเฉพาะอย่างยิ่งประชากรที่มีบ้านพักอาศัยอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนจะมีทัศนคติสนับสนุนหรือต่อต้านกลุ่มผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนที่พิจารณาถึงปัญหาด้านความปลอดภัย สภาพแวดล้อม คุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล หรือปัจจัยอื่นใดที่ทำให้เกิดการต่อต้าน

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1) เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลของประชาชนที่พักอาศัยใกล้กับกับผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนย่านรามคำแหง
- 2) เพื่อศึกษาอิทธิพลของคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ความปลอดภัย และสภาพแวดล้อมที่มีต่อทัศนคติของประชาชนที่พักอาศัยใกล้กับผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนย่านรามคำแหง

กรอบแนวคิดและสมมติฐานการวิจัย

ภาพที่ 1 แบบจำลองการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ (path diagram)

จากภาพแบบจำลองการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ อธิบายได้ว่าทัศนคติของประชาชนขึ้นอยู่กับความปลอดภัย สภาพแวดล้อม และคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ขณะที่ความปลอดภัยขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล และสภาพแวดล้อมขึ้นอยู่กับคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล ซึ่งทั้งหมดนี้สามารถเขียนเป็นสมมติฐานได้ 3 ข้อ

$$\text{ATTITUDE} = f(\text{SAFETY}, \text{ENVIRONM}, \text{PERSONAL}) \dots \dots \dots (1)$$

$$\text{SAFETY} = f(\text{ENVIRONM}, \text{PERSONAL}) \dots \dots \dots (2)$$

$$\text{ENVIRONM} = f \text{ PERSONAL} \dots \dots \dots (3)$$

ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยแบ่งขอบเขตของการวิจัยเป็น 3 ด้าน ได้แก่ ขอบเขตด้านเนื้อหา ขอบเขตด้านประชากรและขอบเขตด้านพื้นที่ ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ 1) ขอบเขตด้านเนื้อหา: งานวิจัยได้นำรูปแบบการวิจัยทั้งในเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณมาใช้ร่วมกันทำให้ได้ข้อมูลในเชิงกว้างและเชิงลึก แต่ทั้งนี้ งานวิจัยมีข้อจำกัดเรื่องตัวแปรที่ใช้ทำการศึกษาที่ผู้วิจัยใช้ศึกษาอันประกอบด้วย (1) ตัวแปรตาม คือ ทักษะคิดของประชาชน และ (2) ตัวแปรอิสระ ได้แก่ ความปลอดภัย สภาพแวดล้อม และ คุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลที่มีตัวแปรองค์ประกอบตามการทบทวนวรรณกรรมและความสนใจของผู้วิจัย ซึ่งตัวแปรอื่นที่มีได้ระบุไว้ในงานไม่ได้ทำการศึกษาแต่อย่างใด 3) ขอบเขตด้านพื้นที่: ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนในงานวิจัยนี้มีความหมายเฉพาะเจาะจงผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนที่อาศัยย่านรามคำแหง หัวหมาก (กรุงเทพมหานคร) เท่านั้น (สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร, 2559: ออนไลน์) ไม่รวมถึงผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนที่อาศัยในย่านอื่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการวิจัยไม่สามารถนำไปกล่าวอ้างถึงประชาชนที่พักอาศัยย่านอื่นในพื้นที่กรุงเทพมหานคร และต่างจังหวัดที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนด้วยเหตุของเงื่อนไขที่มีลักษณะที่แตกต่างกันเช่น ความแตกต่างด้านสภาพแวดล้อมของที่อยู่อาศัย สภาพทั่วไปของ คุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลเป็นต้น และ 2) ขอบเขตด้านประชากร: ข้อมูลประชาชนที่พักอาศัย ย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนที่ใช้ในการศึกษาเป็น ข้อมูลที่ได้จากการสำรวจของผู้วิจัยด้วยวิธีการสุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎี ในระหว่างเดือนเมษายนถึง สิงหาคม พ.ศ.2559 ซึ่งผู้วิจัยนำข้อมูลนี้มาใช้ในการกำหนดประชากรและการสุ่มตัวอย่าง ดังนั้น ปัจจุบันข้อมูลอาจมีการเปลี่ยนแปลงไปได้ตามเงื่อนไขในเรื่องของเวลา

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยใช้การวิจัยเชิงผสมผสาน (Mixed Method) ทั้งเชิงคุณภาพและเชิงปริมาณควบคู่กัน โดยแนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพใช้วิธีสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตแบบมีโครงสร้าง และการบันทึกสนาม (Creswell, 2013: Online) กับประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขน ส่วนแนวทางการวิจัยเชิงปริมาณใช้แบบสอบถามเพื่อเก็บข้อมูลจากประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขน

แนวทางการวิจัยเชิงคุณภาพ: เป้าหมายประชากร ได้แก่ ประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขน ใช้วิธีการเจาะจงโดยยึดหลักทฤษฎีติดพื้นที่ (Grounded Theory) กล่าวคือ สร้างทฤษฎีจากข้อมูลโดยตรง มุ่งก่อให้เกิดข้อมูลที่มีความลึกเพียงพอที่จะทำให้เห็นความชัดเจนในเรื่องของแบบแผน แนวคิด กลุ่มประเภท และมิติต่าง ๆ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2554: 180) มีแนวคิดหลักในการสุ่มตัวอย่าง (1) จุดอ้อมตัวทางทฤษฎี (Theoretical

Saturation) (2) การสุ่มตัวอย่างเชิงทฤษฎี และ (3) ความถูกต้อง 4 ประเภท ประกอบด้วย ความถูกต้องเชิงพรรณนา ความถูกต้องเชิงตีความ ความถูกต้องเชิงทฤษฎี และความถูกต้องเชิงการประเมิน (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555: 195)

ผู้วิจัยเก็บข้อมูลหลากหลายวิธีแบบที่เรียกว่าการตรวจสอบสามเส้าเพื่อใช้ในการยืนยันข้อค้นพบว่ามีความถูกต้อง (Validity) ด้วย (1) การสัมภาษณ์เจาะลึกประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขน เก็บข้อมูลจนกว่าข้อมูลที่ได้ไม่มีอะไรใหม่จึงทำการยุติการสัมภาษณ์เจาะลึกที่จำนวน 11 ราย (2) การสังเกตจากการลงพื้นที่แจกแบบสอบถามให้ประชากรเป้าหมาย ใช้การสังเกตแบบมีโครงสร้างกล่าวคือ ได้ออกแบบฟอร์มที่จะใช้บันทึกเก็บรวบรวมข้อมูลล่วงหน้าให้ได้ครบตามวัตถุประสงค์การวิจัย เพื่อสังเกตรูปแบบของพฤติกรรม ระยะเวลาของเหตุการณ์หรือพฤติกรรมที่เกิดขึ้น ความถี่ของเหตุการณ์พฤติกรรมนั้น และความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์ต่าง ๆ ของประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขน และ (3) เก็บข้อมูลจากการบันทึกสนทนาระหว่างเข้าสู่สนามได้ปฏิบัติร่วมกับการสังเกต โดยผู้วิจัยพกปากกาและสมุดบันทึกติดตัวเสมอ จึงได้บันทึกห้วงมีเหตุการณ์น่าสนใจที่เกิดขึ้นระหว่างสังเกตทันที เล็งเห็นความสำคัญของการบันทึกเหตุการณ์ที่ได้รับ ความถูกต้องของข้อมูลมากกว่าใช้การจดจำ และตรวจสอบความน่าเชื่อถือของข้อมูล (Credibility) (Redman, 2016: 14 - 25) ที่ได้ภายใต้ความหลากหลายวิธี การจัดเก็บข้อมูล (Multiple Methods of Data Collection) โดยคำนึงถึงความสัมพันธ์กับวัตถุประสงค์เป็นสำคัญ (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2555: 376) ส่วนการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงคุณภาพที่ได้จากการสัมภาษณ์เจาะลึก การสังเกตแบบมีโครงสร้าง และบันทึกสนทนาใช้แนวทางการวิเคราะห์เชิงอุปนัย (Inductive Analysis) ทำการให้รหัสเริ่มจากการเตรียมแฟ้มข้อมูลดิบศึกษารายละเอียดเอกสารข้อความให้เกิดความคุ้นเคยกับข้อมูลและแยกประเด็นเนื้อเรื่องต่าง ๆ เพื่อได้แบบแผนความสัมพันธ์ (Patterns of Relationships) ที่ได้ผ่านกระบวนการทำซ้ำ (Iterative) การหมุนวน (Cyclical) การเปรียบเทียบกรณีเชิงลบ (A Constant Comparative Negative Case) เมื่อข้อมูลจัดเป็นกลุ่มเรียบร้อยแล้วเลือกใช้โปรแกรมสำเร็จรูปเพื่อวิเคราะห์ข้อมูล

แนวทางการวิจัยเชิงปริมาณ: ประชากรเป้าหมายใช้หน่วยวิเคราะห์ (Units of Analysis) มีคุณสมบัติของหน่วยในระดับบุคคลอันได้แก่ ประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนจำนวน 84 ราย การสุ่มตัวอย่างเชิงปริมาณเลือกการสุ่มตัวอย่างแบบเฉพาะเจาะจง (Purposive Sampling) จากตารางสำเร็จรูปของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970) ใช้แบบสอบถามเป็นเครื่องมือในการเก็บข้อมูล แบบสอบถามและมาตรวัดประกอบด้วยตัวแปรต่าง ๆ คำถามเป็นข้อความที่เข้าใจง่ายไม่สลับซับซ้อนให้ผู้ตอบเกิดข้อสงสัยได้ มีการแบ่งคำถามเป็นหมวดหมู่ตามตัวแปรที่ใช้ศึกษาเพื่อให้สะดวกและครอบคลุม

ทุกประเด็น ที่ศึกษา ใช้การวัดความเชื่อมั่นของความคงตัว (Stability Reliability) (Drost, 2011: 105-123) ใช้แบบสอบถามชุดเดียวกันกับประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่เฉพาะเดียวหรือใกล้เคียงกับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนภายในระยะเวลาห่างกันช่วงหนึ่งหรือเรียกว่าวิธีการทดสอบซ้ำ (Test – Retest Method) (Berchtold, 2016: 1-7) มีการทดสอบความถูกต้อง ความเชื่อถือได้ของตัวแปรที่เป็นมาตรวัด และตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นว่าละเมิดข้อสมมติหรือไม่ก่อนนำข้อมูลวิเคราะห์สถิติ

การสร้างแบบสอบถามเพื่อใช้เป็นเครื่องมือเก็บข้อมูลเชิงปริมาณได้นำแนวคิด ทฤษฎี และผลงานของนักวิชาการที่มีบทบาทสำคัญในบริบทที่เกี่ยวข้องประยุกต์ใช้ในการสร้างแต่ละตัวแปรในแบบสอบถาม ผู้วิจัยทำการยืนยันความถูกต้องตามหลักวิชาการเชิงทฤษฎีว่าได้วัดสิ่งที่ต้องการ (Demo, & Paschoal, 2016: 35 - 43) และนำข้อมูลที่ได้จากกลุ่มตัวอย่างวิเคราะห์ปัจจัย (Factor Analysis) เพื่อกำหนดน้ำหนักปัจจัย (Factor Loading) ของแต่ละรายการ และนำน้ำหนักปัจจัยแต่ละรายการมาคูณกับค่าเดิมของรายการนั้น ผลรวมของผลคูณที่ได้จึงเป็นตัวแปรประจักษ์ที่มีความถูกต้องในตัวสร้าง (Construct Validity) รวมถึงเรื่องที่ว่าใน ความ ถูกต้องด้านอื่น ๆ ได้แก่ ความถูกต้องในเนื้อหา (Content Validity) ความถูกต้องด้านบรรจบ (Convergent Validity) ความถูกต้องด้านการจำแนก (Discriminant Validity) ความถูกต้องเกี่ยวกับมาตรฐาน (Criterion – Related Validity) และความถูกต้องผิวหน้า (Face Validity) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2558: 100 - 105) รวมทั้งให้น้ำหนักรายการที่ใช้ในการวัดของแต่ละองค์ ประกอบตัวแปรด้วยการวิเคราะห์ปัจจัยยืนยัน (Confirmatory Factor Analysis, CFA) (Biasutti & Frate, 2017: 214 - 230) วัดค่าความสอดคล้องภายใน (Internal Consistency Method) ค่าสัมประสิทธิ์ความเชื่อถือได้ของแต่ละรายการมาตรวัดโดยหาค่าครอนบาคอัลฟา

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 1 ปรากฏในตารางที่ 1 และผลการวิจัยเพื่อตอบวัตถุประสงค์การวิจัยข้อที่ 2 ปรากฏในตารางที่ 4 รายละเอียดต่าง ๆ มีดังนี้

ตารางที่ 1 คุณลักษณะพื้นฐานของประชากรเป้าหมาย (n = 4)

คุณสมบัติ	ค่าร้อยละ
เพศ ชาย	76.4
อายุ ต่ำกว่า 20 ปี	1.8
21 – 35 ปี	22.2
36 – 50 ปี	31.1
51 – 65 ปี	37.4
มากกว่า 65 ปีขึ้นไป	7.5

คุณสมบัติ	ค่าร้อยละ
การศึกษา ต่ำกว่าปริญญาตรี	11.8
ปริญญาตรี	72.6
ปริญญาโท	15.6
สถานภาพ โสด	37.7
สมรส	61.1
หย่า/หม้าย	1.2
ลักษณะที่พักอาศัย บ้านเดี่ยว	41.6
ทาวน์เฮ้าส์	11.8
ตึกแถว	28.2
หอพัก/ ห้องเช่า/ คอนโด/ อพาร์ทเมนต์	18.4
ประเภทผู้อาศัย พันเพ	72.8
ต่างถิ่น	27.2
ระยะเวลาที่อาศัยในย่านนี้ ไม่ถึง 1 ปี	7.5
1 – 5 ปี	37.7
มากกว่า 5 ปีขึ้นไป	54.8
จำนวนผู้พักอาศัย คนเดียว	4.4
2 – 4 คน	51.5
มากกว่า 4 คน	44.1
การทำงาน นักศึกษา / ว่างาน	18.4
ภาคเอกชน	31.3
ภาครัฐ	7.1
ธุรกิจส่วนตัว	22.2
เกษียณ	21.0

จากตารางที่ 1 พบว่า ประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่เฉพาะเดียวกับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนที่เป็นกลุ่มตัวอย่างส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 51 - 65 ปี มีสถานภาพสมรส สำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาตรี ทำงานภาคเอกชน เป็นคนพื้นเพย่านรามคำแหงที่อาศัยอยู่มากกว่า 5 ปี สถานที่พักเป็นบ้านเดี่ยวร่วมกับสมาชิก 2 - 4 คน

ตารางที่ 2 ค่าน้ำหนักรายการและค่าความเชื่อถือได้ของตัวแปรที่ใช้ศึกษา

รายการที่ใช้วัด	ค่าน้ำหนักรายการ	ค่าความเชื่อถือได้
ความปลอดภัย บุคคลผู้เลี้ยงนกไว้วางใจได้	.771	.734
บุคคลแปลกหน้าที่มาดูแลนกไว้วางใจได้	.703	.686
เลี้ยงแล้วไม่มีอันตรายอะไรกับตนเอง	.698	.721
เลี้ยงแล้วไม่มีอันตรายอะไรกับสมาชิกบ้าน	.643	.679
ผู้เลี้ยงไม่ก่อความเสียหายทรัพย์สินที่บ้าน	.741	.787

รายการที่ใช้วัด	ค่าน้ำหนักรายการ	ค่าความเชื่อถือได้
พฤติกรรมที่อาจเกิดความเสี่ยงภัย	.707	.722
ต้องเฝ้าระวังมากกว่าเวลาปกติ	.731	.777
สภาพแวดล้อม ความสะอาดบริเวณรอบ ๆ บ้าน	.834	.789
ความดังของเสียงผู้เลี้ยงหรือผู้แข่งขันนก	.797	.811
ความพลุกพล่านของคนบริเวณรอบ ๆ บ้าน	.712	.767
ฝุ่นละอองที่เกิดจากการเลี้ยงนกของผู้เลี้ยง	.816	.749
ที่แพร่ระบาดของเชื้อโรค	.771	.724

จากตารางที่ 2 พบว่ามาตรวัดความปลอดภัยประกอบด้วยรายการข้อคำถามจำนวน 7 ข้อ ค่าน้ำหนักรายการอยู่ระหว่าง .643 - .711 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง ส่วนค่าความเชื่อถือได้อยู่ระหว่าง .679 - .787 ซึ่งจัดอยู่ในระดับปานกลาง และมาตรวัดสภาพแวดล้อมประกอบด้วยรายการข้อคำถามจำนวน 5 ข้อ ค่าน้ำหนักรายการอยู่ระหว่าง .712 - .834 ซึ่งจัดอยู่ในระดับดี ส่วนค่าความเชื่อถือได้อยู่ระหว่าง .724 - .811 ซึ่งจัดอยู่ในระดับดี

ข้อมูลเชิงปริมาณที่นำไปวิเคราะห์กับสถิติหลายตัวแปรต้องตรวจสอบก่อนว่ามีการละเมิดข้อสมมติที่กำกับแต่ละเทคนิควิธีหรือไม่ หากละเอียดขั้นตอนนี้ผลการวิเคราะห์ที่ได้มาจะไม่ถูกต้อง ผู้วิจัยจึงได้พิจารณาสภาพข้อมูลโดยตรวจสอบการละเมิดข้อสมมติ (Assumptions) อย่างน้อย 4 ข้อ ได้แก่ การกระจาย ปกติตัวแปรเดียว (Univariate Normality) ความเหมือนกันของการผันแปร (Homoscedasticity) ความเป็นเส้นตรง (Linearity) และตัวแปรอิสระไม่สัมพันธ์สูง (Muticollinearity) (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์, 2556) โดยได้ตรวจสอบการละเมิดข้อสมมติทั้ง 4 ข้อ (ตารางที่ 3) ก่อนนำไปใช้วิเคราะห์

ตารางที่ 3 ค่าความสัมพันธ์ทวิระหว่างตัวแปรและสถิติพรรณนาตัวแปรที่ใช้ศึกษา

ตัวแปร	ทัศนคติ	ความปลอดภัย	สภาพแวดล้อม	คุณลักษณะฯ
ทัศนคติ	1.00	.67	.56	.49
ความปลอดภัย		1.00	.51	.37
สภาพแวดล้อม			1.00	.29
คุณลักษณะฯ				1.00
Tolerance	-	.69	.81	.74
VIF	-	1.22	1.31	1.27
K-S test	.08	.08	.06	.10
ค่าต่ำสุด	3	1	1	2
ค่าสูงสุด	10	5	5	4
ค่าเฉลี่ย	7.14	2.26	2.87	2.09
ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน	3.23	1.21	1.46	1.07
ค่าความเบ้	.45	.79	-.13	.22
ค่าความโด่ง	.66	1.06	.57	-.46

หมายเหตุ: Kaiser – Meyer Olkin = .612, Sig. F = .000

จากตารางที่ 3 ผู้วิจัยตรวจสอบตัวแปรทั้งหมดที่ใช้ศึกษาพบว่าการกระจายปกติพิจารณาจากค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ค่าความเบ้ ค่าความโด่ง และค่าที่ได้จาก K – S test พบว่าตัวแปรอิสระทุกตัวมีการกระจายปกติ และเมื่อทดสอบ linearly เพื่อตรวจสอบความเป็นเส้นตรงพบว่า ตัวแปรอิสระทุกตัวมีความสัมพันธ์เชิงเส้นตรงกับทัศนคติที่เป็นตัวแปรตาม (F test = 1.471 มีนัยสำคัญทางสถิติ) อีกทั้งเมื่อพิจารณาจากค่า VIF และ Tolerance พบว่าไม่มีปัญหาความสัมพันธ์กันสูงกล่าว คือ ค่า Tolerance ของตัวแปรอิสระทุกตัวเข้าใกล้ 1 และค่า VIF มากกว่า 1 รวมถึงค่าความสัมพันธ์ทวิของตัวแปรทุกตัวไม่เกิน .75 ค่า KMO อยู่เกณฑ์ปกติ และค่า Sig. F. เพื่อตรวจสอบความเป็นเส้นตรงก็ได้ค่าปกติ สรุปว่าภาพรวมของตัวแปรที่จะใช้วิเคราะห์อยู่ในเกณฑ์ใช้ได้ ไม่เป็นการละเมิดข้อสมมติแต่ประการใด

ในส่วนนี้แยกข้อค้นพบเป็น 2 ข้อเพื่อตอบตามวัตถุประสงค์การวิจัยทั้ง 2 ข้อ โดยข้อค้นพบเพื่อตอบวัตถุประสงค์ข้อ 1 เพื่อศึกษาสภาพทั่วไปของคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลพบว่า ประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนส่วนใหญ่เป็นเพศชาย อายุระหว่าง 51-65 ปี มีสถานภาพสมรส สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี และทำงานภาคเอกชน เป็นคนพัวพันย่านรามคำแหงอาศัยอยู่มากกว่า 5 ปี ซึ่งพักอาศัยที่บ้านเดี่ยวร่วมกับสมาชิก 2-4 คน ส่วนข้อค้นพบตอบวัตถุประสงค์ข้อ 2 เพื่อศึกษาอิทธิพลของตัวแปรต่าง ๆ ที่มีต่อทัศนคติของประชาชนที่พักอาศัยใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนย่านรามคำแหง ใช้เทคนิคการวิเคราะห์ถดถอยพหุเชิงชั้น (Hierarchical Regression Analysis) และเทคนิคการวิเคราะห์เส้นทาง (Path Analysis) ด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป ซึ่งการวิเคราะห์เส้นทางเพื่อหาอิทธิพลความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผลทางตรงทางอ้อม และผลรวม ผู้วิจัยเลือกคำสั่งถดถอยแบบขั้นตอน (Stepwise) ลงในสมการโครงสร้าง โดยเลือก Stepwise ในช่อง Method และเลือกคำสั่ง Estimate / Model Fit/ Descriptive / Collinearity Diagnostics/ Durbin-Watson ปรากฏสมการดังนี้

$$ATTITUDE = .241 SAFETY + .477 ENVIRONM + .309 PERSONAL \dots\dots\dots (1)$$

$$R = .514 \quad R^2 = .342 \quad F = 14.237 \quad \text{Sig.F} = .000$$

$$SAFETY = .421 ENVIRONM + .167 PERSONAL \dots\dots\dots (2)$$

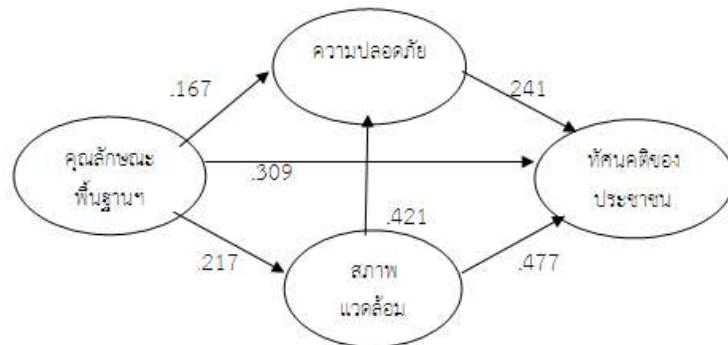
$$R = .256 \quad R^2 = .211 \quad F = 11.407 \quad \text{Sig.F} = .001$$

$$ENVIRONM = .217 PERSONAL \dots\dots\dots (3)$$

$$R = .212 \quad R^2 = .189 \quad F = 10.341 \quad \text{Sig.F} = .000$$

จากสมการที่ 1 เห็นว่าการที่ประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนมีความปลอดภัย สภาพแวดล้อม และคุณลักษณะพื้นฐานฯ ประชาชนที่พักอาศัยย่านรามคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขน

จะมีทัศนคติที่ดี สมการที่ 2 แสดงให้เห็นว่าสภาพแวดล้อมและคุณลักษณะพื้นฐานฯ จะมีความปลอดภัยมากกว่าไม่มีสภาพแวดล้อมและคุณลักษณะพื้นฐานที่ดี และสมการที่ 3 ประชาชนที่พักอาศัยย่านรวมคำแหงที่มีบ้านพักอยู่ละแวกเดียวหรือใกล้กับบ้านผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนที่มีคุณลักษณะพื้นฐานที่ดีจะมีสภาพแวดล้อมที่ดี

ภาพที่ 2 แบบจำลองหลังการวิเคราะห์เส้นทางความสัมพันธ์ระหว่างตัวแปรต่าง ๆ

ตารางที่ 4 อิทธิพลทางตรงและทางอ้อมของตัวแปรที่มีต่อทัศนคติของประชาชน

อิทธิพลของตัวแปร	ความสัมพันธ์เชิงสาเหตุและผล		
	ทางตรง	ทางอ้อม	ผลรวม
คุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล	.309	.143	.309
ความปลอดภัย	.241	.000	.241
สภาพแวดล้อม	.477	.000	.477

หมายเหตุ: ผลทางอ้อมคุณลักษณะพื้นฐานฯ ได้จาก $(.217 \times .477) + (.167 \times .241) = .143$

สรุปและอภิปรายผล

ผลที่ได้จากตารางที่ 4 พบว่า สภาพแวดล้อมมีอิทธิพลทางตรงและโดยรวมต่อทัศนคติของประชาชนมากที่สุด อิทธิพลรองลงมา ได้แก่ คุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคล และความปลอดภัย เป็นลำดับท้าย ส่วนคุณลักษณะพื้นฐานส่วนบุคคลมีอิทธิพลทางอ้อมต่อทัศนคติของประชาชน เช่นนี้ทำให้มีข้อเสนอแนะปัจจัยด้านสภาพแวดล้อมเพื่อส่งเสริมให้ประชาชนที่อาศัยในบริเวณใกล้กับผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนเกิดทัศนคติเชิงบวกต่อผู้เลี้ยงดังต่อไปนี้

ความสะอาด: ผู้เลี้ยงนกปรอดหัวโขนที่อาศัยในชุมชนต้องหมั่นรักษาความสะอาดด้วยการล้างกรงนกของตนเองกล่าวคือ เศษผลไม้ เศษอาหารเม็ด และสิ่งปฏิกูลของนกที่ผู้เลี้ยงทำความสะอาดประจำวันต้องชำระล้างเศษต่าง ๆ ลงท่อระบายน้ำให้หมดสิ้น อย่าได้เหลือติดบริเวณพื้นเพื่อสุขอนามัยที่ดีในภาพรวมของชุมชน

ความดังของเสียง: แบ่งเป็น 2 ประเภท (1) ความดังของเสียงนกร้อง กรณีนี้ผู้เลี้ยงจะทราบดีว่านกแต่ละตัวที่เลี้ยงมีระดับเสียงเท่าใด หากผู้เลี้ยงครอบครองนกที่มีเสียงใหญ่ที่ส่งเสียงร้องดังควรเลี้ยงไว้ในที่ที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้รบกวนประชาชนผู้พักอาศัยบริเวณใกล้เคียงกับบ้านผู้เลี้ยง เช่น จัดเก็บ

ไว้ในห้องมืดชิดแทนการเลี้ยงในที่โล่งแจ้งเป็นต้น (2) ความดังของเสียงผู้เลี้ยงนก กรณีมีการรวมตัวของผู้เลี้ยงนกเพื่อประชันเสียงร้องไม่ว่ากรณีการซ้อมหรือการแข่งขันที่สนามก็ตาม หากรอบบริเวณสนามหรือราวซอมนกมีระยะอยู่ใกล้กับบ้านพักอาศัยกล่าวคือ อยู่บริเวณชุมชนหรือไม่เป็นพื้นที่โล่ง กลุ่มผู้เลี้ยงนกควรลดการใช้เสียงในการเชียร์นกของตนเอง ส่วนกลุ่มผู้จัดรวมทั้งกรรมการควรลดการใช้เสียงระหว่างการแข่งขันเช่น เสียงนกหวีดที่เป่าจับเวลาการแข่งขันหรือเสียงกรรมการพากย์ประจำสนาม

ความพลุกพล่านของผู้คน: สาเหตุสำคัญที่ทำให้ประชาชนผู้อาศัยในละแวกใกล้เคียงกับสนามแข่งขันนกมีทัศนคติไม่ดีเกิดจากการมีผู้เลี้ยงนกไปยืนอาศัยในบริเวณหน้าที่พักอาศัยของประชาชน ประชาชนวิตกกังวลกลัวของบริเวณหน้าบ้านสูญหาย เช่น กระถางต้นไม้ เอกสารในที่รับจดหมาย หรือยีนลักษณะส่อพฤติกรรมสอดส่องดูลาดเลาคนในบ้าน รวมถึงการที่ผู้เลี้ยงจอดยานพาหนะเกะกะกีดขวางการจราจรทำให้ประชาชนในละแวกเข้าออกลำบากมากไปกว่าเรื่องจำนวนคนที่มามากในบริเวณนั้น ดังนั้นการปฏิบัติตนของผู้เลี้ยงนกควรต้องอยู่ในบริเวณสนามแข่งขันเท่านั้นและต้องนำพาหนะจอดในที่เหมาะสม

การแพร่ระบาดของโรค: ผู้เลี้ยงนกโปรดหัวโชนที่อาศัยในชุมชนต้องรักษาความสะอาดกรงที่ใช้เลี้ยงสม่ำเสมอ นำกรงเลี้ยงตากแดดเพื่อฆ่าเชื้อโรคที่ผู้เลี้ยงไม่สามารถมองเห็นด้วยตาได้ตลอดจนดูแลสุขภาพของนกอย่างจริงจัง หากในกรงนกที่ครอบครองมีอาการป่วย ต้องแยกเลี้ยงไว้ในสถานที่กักบริเวณไว้เป็นการเฉพาะหรือพาไปพบสัตวแพทย์เพื่อป้องกันการแพร่ระบาดของเชื้อโรคชนิดต่าง ๆ กลุ่มผู้เลี้ยงหรือประชาชนที่อาศัยในละแวกใกล้เคียง

บรรณานุกรม

กลุ่มวิจัยความหลากหลายทางชีวภาพ กองบำรุงพันธุ์สัตว์ กรมปศุสัตว์ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์.

(2552). **สถานภาพทรัพยากรพันธุกรรมสัตว์ของโลก**. กรุงเทพฯ: ชุมนุมสหกรณ์การเกษตรแห่งประเทศไทย.

พิชศาล พันธุ์วัฒนา. (2557). *นกกรงหัวจุกและการใช้ประโยชน์เพื่อชุมชนสัมพันธ์ของตำรวจในภาคใต้*. วารสารหาดใหญ่วิชาการ, ปีที่ 12 ฉบับที่ 2, หน้า 105-111. ค้นเมื่อ 9 มกราคม 2560, จาก <http://www.hu.ac.th/ejournal2/Document/y12/นกกรงหัวจุก.pdf>

ราชกิจจานุเบกษา. (2546). **กฎกระทรวงกำหนดชนิดของสัตว์ป่าคุ้มครองให้เป็นสัตว์ป่าชนิดหนึ่งที**
เพาะพันธุ์ได้. พ.ศ.2546. ราชกิจจานุเบกษา, เล่ม 120, ตอนที่ 59ก, หน้า 11-17.

สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์. (2558). **การสร้างมาตรฐานวัดสำหรับการวิจัยที่ถูกต้องและได้มาตรฐานสากล**. กรุงเทพฯ: สามลดา.

_____. (2556). **การใช้สถิติในงานวิจัยอย่างถูกต้องและได้มาตรฐานสากล**. กรุงเทพฯ: สามลดา.

_____. (2555). **ระเบียบวิธีการวิจัยทางสังคมศาสตร์**. พิมพ์ครั้งที่ 15. กรุงเทพฯ: สามลดา.

- _____. (2554). **วิธีวิทยาการวิจัยเชิงคุณภาพยุคใหม่**. กรุงเทพฯ: สามลดา.
- สำนักงานสถิติแห่งชาติ กระทรวงเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสาร. (2559). **สรุปผลที่สำคัญ
ประชากรแฝงในประเทศไทยพ.ศ.2558**. กรุงเทพฯ: สำนักสถิติพยากรณ์.
- สำนักวิชาการ สำนักงานเลขาธิการสภาผู้แทนราษฎร. (2559). **เอกสารวิชาการ Academic Focus.
การปฏิรูปการปกครองท้องถิ่นรูปแบบพิเศษ: การปฏิรูปกรุงเทพมหานคร**. ค้นเมื่อ 6
มกราคม 2560, จาก [http://library2.parliament.go.th/ejournal/content
_af/2559/feb2559-4.pdf](http://library2.parliament.go.th/ejournal/content_af/2559/feb2559-4.pdf)
- Biasutti, M., & Frate, S. (2017). A validity and reliability study of the attitudes toward sustainable development scale. **Environmental Education Research**, Vol. 23, No. 2, 214-230.
- Berchtold, A. (2016). Test–retest: Agreement or reliability?. **Methodological Innovations**, Vol. 9, 1–7.
- Creswell, J.W. (2013). **Research and design: qualitative, quantitative and mixed methods approaches. 4 edition**. Retrieved January 10, 2017, from <https://books.google.co.th/books?hl=th&lr=&id=EbogAQAAQBAJ&oi=fnd&pg=PR1&dq=Creswell,+J.W.++Research+and+designn:+qualitative,+quantitative+and+mixed+methodspdf>
- Demo, G., & Paschoal, T. (2016). Well-being at work scale: Exploratory and confirmatory validation in the USA. **Paidéia**, Vol. 26, No. 3, 35-43.
- Drost, D.A. (2011). Validity and reliability in social science research. **Education research and perspectives**, Vol. 38, No. 1, 105-123.
- Krejcie, R.V., & Morgan, D.W. (1970). Determining sample size for research activities. **Journal of educational and psychological measurement**, Vol. 30, 607-610.
- Redman, T.C. (2016). Data’s Credibility Problem. **Harvard business review**, 14-25.